

Odpowiedzialność dostawców usług w sieci z tytułu naruszenia praw autorskich

Zapraszamy do udziału w czacie z prof. Ewą Nowińską – najlepszym polskim ekspertem z zakresu prawa własności intelektualnej – 18 grudnia 2009 godz. 14.00 na stronie www.interia.pl

Rozwój Internetu oraz nowych technik informatycznych przyczynił się do szerokiej i w ogromnej mierze niekontrolowanej eksploatacji dóbr chronionych prawami własności intelektualnej, w tym materiałów objętych ochroną prawną-autorską. Obok problemu naruszenia praw autorskich przez indywidualnych użytkowników Internetu, niezwykle istotne, praktyczne znaczenia ma kwestia odpowiedzialności podmiotów świadczących usługi w sieci, które choć same nie korzystają z materiałów w sieci, to udostępniają infrastrukturę techniczną umożliwiającą ich przesyłanie, przechowywanie i korzystanie, a co za tym idzie – w praktyce mogą przyczynić się do naruszenia prawa autorskich. W tym kontekście konieczna jest znajomość nie tylko przepisów gwarantujących efektywną ochronę praw autorskich w sieci, ale także zapewniających „bezpieczeństwo prawne” oraz ochronę interesów podmiotów świadczących usługi drogą elektroniczną (tzw. service providerów).

**PROBLEMY
WŁASNOŚCI
INTELEKTUALNEJ
W BRANŻY IT**

Zasady odpowiedzialności takich podmiotów są określone w stosownych regulacjach z zakresu prawa autorskiego oraz handlu elektronicznego, zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym, a także kształtowane w rozwijającym się w tym zakresie orzecznictwie sądowym.

W Polsce, **kwestię odpowiedzialności z tytułu naruszenia praw osób trzecich (w tym praw autorskich) usługodawców prowadzących działalność w sieci regulują przepisy ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną** z dnia 18 lipca 2002 r. (Dz.U. z 2002 r., nr 144, poz. 1204, z późn. zm.).

Zgodnie z generalnym założeniem tej ustawy, podmioty świadczące usługi drogą elektroniczną nie mają obowiązku sprawdzania pod kątem ewentualnych naruszeń przekazywanych, przechowywanych lub udostępnianych przez nie danych. Jednocześnie, **aby zwolnić się od odpowiedzialności z tytułu naruszenia praw osób trzecich, w tym praw autorskich, konieczne jest spełnienie warunków, określonych odrębnie dla poszczególnych kategorii usługodawców.**

Pierwszą z nich są usługodawcy świadczący usługi tzw. czystego przesyłu, a więc podmioty, które jedynie dostarczają infrastrukturę techniczną, umożliwiającą przesył danych w sieci. Zgodnie z ustawową regulacją, podmiot świadczący tego typu usługi jest zwolniony z odpowiedzialności z tytułu naruszenia praw autorskich do przesyłanych przez siebie materiałów, o ile spełnia łącznie następujące warunki: nie jest inicjatorem przekazu danych, nie wybiera odbiorcy przekazu danych, nie modyfikuje informacji zawartych w przekazie.

Druga kategoria to usługodawcy świadczący **usługi tzw. cachingu, tj. usługi polegające na automatycznym, krótkotrwałym i pośrednim przechowywaniu danych**, w celu przyspieszenia ponownego dostępu do nich na żądanie innego podmiotu. Przy założeniu, że spełnione są pewne techniczne warunki świadczenia usług, service providerzy świadczący tego typu usługi nie ponoszą odpowiedzialności z tytułu naruszenia cudzych praw autorskich, o ile niezwłocznie usuną dane albo uniemożliwią do nich dostęp, po tym jak uzyskają: 1) informację, że dane zostały usunięte z początkowego źródła transmisji lub dostęp do nich został uniemożliwiony bądź 2) zawiadomienie, że sąd lub inny właściwy organ nakazał usunięcie danych albo uniemożliwienie do nich dostępu.

Ostatnią kategorię stanowią **usługodawcy świadczący popularne usługi hostingowe**, polegające na udostępnianiu zasobów swojego systemu teleinformatycznego, w celu przechowywania na nim danych przez inne pod-

mioty (usługobiorców). Odpowiedzialność za przechowywane dane (w tym materiały naruszające prawa autorskie) podmiotu, świadczące usługi hostingowe jest wyłączona, pod warunkiem, że nie wie o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności, a w razie otrzymania urzędowego zawiadomienia lub uzyskania wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze danych albo związanej z nimi działalności, niezwłocznie uniemożliwi dostęp do tych danych. Jednocześnie usługodawca nie ponosi odpowiedzialności względem usługobiorcy za ewentualne szkody powstałe w wyniku uniemożliwienia dostępu do takiej strony, przy czym w przypadku, gdy blokuje on dostęp do strony w oparciu o „wiarygodną” wiadomość, jest zobowiązany wcześniej zawiadomić usługobiorcę o zamiarze uniemożliwienia dostępu do przechowywanych danych.

Obok ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, **szczególne przepisy określające zasady korzystania z utworów objętych ochroną prawną-autorską przez usługodawców świadczących usługi przesyłowe** określa Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 4 lutego 1994 r. (Dz.U. z 1994 r., nr 24, poz. 83). W świetle przepisów prawa autorskiego, przejściowe lub incydentalne zwielokrotnianie utworów, do którego dochodzi w trakcie świadczenia usług przesyłu w sieci, które 1) nie ma samodzielnego znaczenia gospodarczego, 2) stanowi integralną i podstawową część procesu technologicznego, 3) ma na celu wyłącznie umożliwienie przekazu utworu w systemie teleinformatycznym pomiędzy osobami trzecimi przez pośrednika – stanowi formę tzw. dozwolonego użytku publicznego, będącego podstawą korzystania z utworów bez zgody twórcy i bez zapłaty mu wynagrodzenia.

dr Justyna Ożegalska-Trybalska

Wszystkich zainteresowanych tematyką własności intelektualnej zapraszamy na stronę internetową Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA (www.marr.pl), realizującej projekt „WIDOK – Własność Intelektualna: Doceniam, Ochroniam, Korzystam”.

Znajdą tam Państwo między innymi szczegółowe informacje dotyczące terminów **bezpłatnych seminariów** z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz elektroniczne wersje materiałów seminaryjnych, poradników przygotowanych dla MSP i artykułów.

Zachęcamy również do korzystania z usług bezpłatnej **Infolinii Rzecznika Patentowego – 0 800 181 005**

marr
Małopolska Agencja
Rozwoju Regionalnego SA

ul. Kordylewskiego 11
31-542 Kraków
tel.: 12 617 66 82
faks: 12 617 66 66

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

